

Deze nota betreft het thema 'de opgaven van Rijnland'

Rijnland zorgt van oudsher voor droge voeten en schoon water. Door klimaatverandering stijgt de zeespiegel en extreme neerslag en droogte komen vaker voor. Rijnland neemt samen met inwoners en bedrijven doelmatige maatregelen om de gevolgen van klimaatverandering tegen te gaan.

Film de opgaven van Rijnland

Memo – Ter kennisname

Registratienummer:

18.044881

Aan: VV
Van: Kees van Rietschoten
Onderwerp: Spoorboekje besluitvorming verkiezingen waterschap op 20 maart 2019
Datum: 12-6-2018

Waarom moet u dit weten?

Op 20 maart 2019 zijn de verkiezingen van het algemeen bestuur van Rijnland. In dit memo wordt aangegeven op welke momenten in 2018 besluiten in het voorbereidingsproces aan de VV gevraagd worden resp. binnen Rijnland genomen worden.

Kernboodschap

Het doel van de verkiezingen is het organiseren van eerlijke en rechtmatige verkiezingen, ter samenstelling van het algemeen bestuur van het hoogheemraadschap van Rijnland, bestaande uit:

- Ingezetenen
- Geborgde zetel: naast de categorie 'ingezetenen' zijn in elk waterschapsbestuur de bedrijfs-, agrarische en natuurbelangen vertegenwoordigd via de geborgde zetels; deze worden niet gekozen via verkiezingen, maar benoemd via organisaties.

De verkiesbare leden van het algemeen bestuur ('ingezetenen') van de waterschappen in Nederland worden sinds 2015 tegelijkertijd met de leden van de provinciale staten gekozen. De waterschapsverkiezingen vinden om de 4 jaar plaats. De laatste verkiezingen vonden plaats op woensdag 18 maart 2015. De volgende waterschapsverkiezingen vinden plaats op 20 maart 2019.

De waterschappen zijn verantwoordelijk voor het 'passieve deel' van de verkiezingen (verkiesbaar stelling) en voor het vaststellen van de verkiezingsuitslag. De gemeenten organiseren het actieve deel van de waterschapverkiezingen (drukwerk, verzending, inrichten stembureaus, telling). Binnen het beheergebied van Rijnland liggen 31 gemeenten.

Context

Budget waterschapsverkiezingen 2019

Kosten voor de waterschapverkiezingen binnen de grenzen van het gebied van Rijnland komen voor rekening van het hoogheemraadschap van Rijnland. De verantwoordelijkheid voor het actief kiesrecht ligt bij de gemeentes, maar de kosten van de verkiezingen worden door het waterschap betaald. Dit in tegenstelling tot gemeenten en provincies, waarvan de kosten van de verkiezingen worden betaald vanuit het Gemeentefonds resp. Provinciefonds.

Projectorganisatie

Ten behoeve van de ordelijke uitvoering heeft Rijnland een projectorganisatie ingericht, die aan de volgende eisen voldoet:

- bevoegdheden en verantwoordelijkheden van bestuurlijk en ambtelijk opdrachtgever, projectleider, lijnmanagers, stuurgroepen met betrekking tot het project zijn eenduidig vastgesteld;
- beheersorganisatie sluit aan bij de eisen en het karakter van het project;
- besluitvorming en werkwijze worden vastgelegd en worden met verstand gevolgd;
- periodieke risicoanalyse (in april 2018, september 2018 en januari 2019)

Er is een stuurgroep: dijkgraaf, SAD, projectleider en project medewerker.

De projectgroep bestaat uit: Kees van Rietschoten (projectleider), Kirsten Lakerveld (communicatie adviseur), Aad Zonneveld (juridisch adviseur), Jisk Uijthof (financieel adviseur) en Indira Ramdaras (project medewerker); Esther Riethoven (jurist, agenda lid)

De projectleider en communicatieadviseur nemen vanaf najaar 2017 deel aan het periodieke afstemmingsoverleg tussen de waterschappen, onder leiding van de Unie van Waterschappen. De Unie van Waterschappen stuurt iedere twee maanden een ledenbrief aan de besturen van de waterschappen, waarin de voornaamste ontwikkelingen en discussiepunten worden behandeld.

Communicatiecampagne

Hoogheemraad Haan heeft zitting in een werkgroep van de UvW, die een landelijke campagne voorbereidt. De ledenvergadering van de unie heeft op 13 oktober 2017 het landelijke plan van

aanpak van de Unie van Waterschappen goedgekeurd. De Unie van Waterschappen heeft de volgende projectorganisatie in het leven geroepen:

- . klankbordgroep aanbesteding communicatie (bestuurders, onder wie hoogheemraad Haan)
- . projectgroep (medewerkers uniebureau)
- . expert groep communicatie (unie bureau + enkele ambtenaren waterschappen)
- . expert groep bestuurlijke en juridische zaken (unie bureau + enkele ambtenaren waterschappen)
- . klankbordgroep (projectleiders alle waterschappen)

Centraal stembureau

De waterschappen richten elk een centraal stembureau in. Dit centraal stembureau beoordeelt registratieverzoeken van politieke groeperingen, stelt de kandidatenlijsten vast en stelt de verkiezingsuitslag vast. Laatste dag van registratie van de aanduiding is 24 december 2018.

Bij het registratieverzoek moeten partijen voegen:

- de statuten (vastgelegd in een notariële akte)
- een gewaarmerkt bewijs van inschrijving bij de Kamer van Koophandel
- een bewijs van betaling van de waarborgsom
- een verklaring van de partij, waarin zij een gemachtigde en plaatsvervangende gemachtigde aanwijst. Deze gemachtigden hebben de bevoegdheid de inleveraars van kandidatenlijsten te machtigen de naam van de politieke groepering boven de lijst te plaatsen

Op de dag van kandidaatstelling (4 februari 2019) leveren politieke partijen hun kandidatenlijst en andere stukken voor deelname aan de waterschapsverkiezingen in bij het centraal stembureau van het waterschap. Op deze lijsten staan namen van personen die zich kandidaat stellen voor de waterschapsverkiezingen.

Toelichting op spoorboekje

Budget waterschapsverkiezingen

Aan de VV wordt een kredietvoorstel voorgelegd. De voornaamste kosten zijn:

- a. *bijdrage gemeenten*: de begrote bijdrage aan de gemeenten is gebaseerd op 984.803 van de in totaal 12.821.691 kiesgerechtigden; het bedrag per kiesgerechtigde bedroeg in 2015 € 1,86 per stemgerechtigde; met een verwachte indexatie met 1,5% per jaar zouden de kosten richting de €2 miljoen kunnen gaan.
- b. *Communicatie*: de kosten hebben met name betrekking op de regionale communicatiecampagne, uit te voeren in de periode oktober 2018 - maart 2019.

- c. *diversen/onvoorzien*: deze kosten zijn onderbouwd door middel van een risicoanalyse (zie paragraaf risico's).

Planning verkiezingen ingezetenen op 20 maart 2019

		Actie door:
september/ oktober	VV-nieuwsbrief	Projectgroep
september	Digitale nieuwsbrief inzake registratie en kandidaatstelling	Projectgroep
november/december	VV-nieuwsbrief	Projectgroep

Planning benoeming geborgde zetels

		Actie door:
juli 2018	Publiceren regelingen KvK, VBNE en LTO	Waterschap
december	Brief VBNE/KVK/LTO informeren/activeren over benoemen kandidaten geborgde zetels	UvW / Waterschap

Regionale communicatiecampagne, te starten in najaar 2018

In april 2018 heeft Rijnland de website verkiezingen 2019 geopend. In aansluiting op de landelijke communicatiecampagne wil Rijnland in 2018/2019 een regionale communicatiecampagne uitvoeren, die is gericht op bewustwording en opkomstbevordering. In het najaar wordt een voorstel voor de regionale campagne aan D&H voorgelegd (binnen het kader van het krediet dat door de VV ter beschikking wordt gesteld).

		Actie door:
juli 2018	Kredietvoorstel waterschapsverkiezingen 2019	Projectleider
mei/juli	Aanbesteding communicatie activiteiten	Projectgroep
juli	Openen/aanwijzen rekening voor waarborgsommen	D&H

Samenstelling en locatie van een centraal stembureau.

In het najaar 2018 wordt aan de VV een voorstel gedaan voor de samenstelling en locatie van het centraal stembureau.

	Bekend maken:	Waterschap
oktober 2018 (uiterlijk 1 december)	- laatste dag van indienen registratieverzoek - aanduiding politieke groeperingen - tijdige betaling waarborgsom - registratieverzoek	

	- register bij Rijnland geregistreerde groeperingen	
	Brief bij Rijnland geregistreerde groeperingen (Water Natuurlijk en AWP) m.b.t. gegevens gemachtigden.	Projectgroep
december	Stellingenavond Kieskompas	Politieke groeperingen
uiterlijk ma. 24 dec.	Laatste dag bijschrijving waarborgsom € 225,-- registratie politieke groepering	Politieke groepering
uiterlijk ma. 24 dec.	Afgifte van bewijs van betaling waarborgsom registratie	Waterschap
do. 27 dec.	Openbare kennisgeving van geregistreerde aanduidingen van politieke groeperingen in de Staatscourant.	Kiesraad

Risico's

Het projectteam heeft in april 2018 een eerste risicoanalyse uitgevoerd. In september 2018 en januari 2019 volgen actualiseringen hiervan. Uit de risicoanalyse in april 2018 kwamen vooral de onderstaande risico's naar voren. Per risico wordt de beheersmaatregel aangegeven.

Digitalisering verkiezingen: de verenigde vergadering heeft hierover een motie aangenomen. Enkele gemeenten willen in najaar 2018 hiermee ervaring opdoen (bij gemeentelijke herindelingen). De keuze om de waterschapsverkiezingen te digitalisering vergt voorbereidingstijd bij de gemeenten. Het is nog onduidelijk of digitalisering voor de waterschapsverkiezingen in 2019 voldoende betrouwbaar is.

Falende logistiek: gemeenten zijn verantwoordelijk voor de logistiek (stembureaus, materiaal, mensen, stembiljetten, bereikbaarheid). Rijnland monitort om onvoorziene gebeurtenissen in beeld te krijgen (regelmatig brainstormen hierover). Regelmatig wordt beoordeeld: waar is een plan B nodig en in welke fase(n)?

Uitval van sleutelfiguren: De projectgroep is breed samengesteld, waardoor uitval snel kan worden opgevangen.

Hogere bijdrage aan gemeenten: de Unie van Waterschappen overlegt met de Vereniging Nederlandse Gemeenten. Rond zomer 2018 wordt duidelijk wat de vergoeding voor de waterschapsverkiezingen in 2019. De uitkomst is voor Rijnland een gegeven.

Grensverschillen worden niet tijdig opgelost: Provinciale Staten stelt naar verwachting in december 2018 het Reglement van Bestuur vast van het hoogheemraadschap van Rijnland. Hierin worden de nieuwe grenzen van het beheergebied vastgesteld. Indien deze vaststelling later plaatsvindt kan dit gevolgen hebben voor de waterschapsverkiezingen (welke kiezer is stemgerechtigd voor Rijnland?). Rijnland volgt dit bestuurlijke proces op de voet.